Пише: Александар Дикић
понедељак, 19 септембар 2011 14:51

Историја се не понавља, само људи остају исти.

Њихове грешке, заблуде, фрустрације зачаурене у беди и сиромаштву како тела тако и духа повремено избијају на површину и иза себе остављају готово истоветне последице.

Учити на сопственим грешкама може урадити само онај ко призна своју грешку, себе сагледа у ширем контексту а не као центар света и схвати да је политика у ствари пливање низводно и да то пливање може бити уживање само ако се клониш брзака, вешто извегаваш вирове и никада, али никада не идеш против водене струје, јер на крају, кад-тад, изгубиш снагу и потонеш.

А река ће тећи и даље, са тобом или без тебе.

Свет је дивљина, ту нема спасилаца и не опстају ни најбржи, ни највећи него само они који се најбрже и најлакше прилагоде.

Север Косова је још један полигон где Србија показује своју стару навику да истрошеном и провидном тактиком прилази новом проблему.

А сличност са претходним грешкама је запањујуће велика.

Словенија

Сукоб у Словенији почео је одлуком Владе у Љубљани, која је изборе добила на политици сецесије и организовала народни плебисцит о независности ове Републике, да пошаље оружане снаге под својом контролом на граничне прелазе и одузме их од савезних органа. Полазећи од тога да не постоји држава која не контролише своје границе то је био један како симболичан, тако и економско-безбедоносни показатељ моћи.

Сукоб у Словенији почео је одлуком Владе у Љубљани, која је изборе добила на политици сецесије и организовала народни плебисцит о независности ове Републике, да пошаље оружане снаге под својом контролом на граничне прелазе и одузме их од савезних органа.

Слична ситуација десила се овог јула.

Косово, као држава, не може бити сматрана за озбиљног партнера у међународним оквирима ако своју власт не упражњава на целокупној својој територији.

То своје право црпи из скупштинске Декларације о независности из фебруара 2008, из признања најмоћнијих земаља Запада, као и из споразума са Еулексом чије надлежности важе на читавој територији Косова. Слање специјалних полицијских снага РОСУ на граничне прелазе са Србијом је било само постизање оног што се није могло испреговарати за зеленим столом у Бриселу.

То је имало двоструки значај.

Прво није изгледало да постоји икаква реална снага која би ове специјалце могла зауставити у извршењу задатка које је пред њих поставила њихова влада, тако да је промена реалности на терену у корист Приштине била на дохват руке.

Друго, читава ова операција искључивала је Београд из игре и остављала је само два играча на терену – Албанце и међународну заједницу да се у дело спроведе оно што је билатерално одавно договорено, а то је да ће Еулекс спроводити законе „Тачијеве владе“ и да ће се суверенитет Косова поштовати у целости.

На граници овог пута није било српских “савезних” снага да подударност са Словенијом буде потпуна, али жеља за доказивањем независности на овај начин и преузимање надлежности од Кфора као и контрола преостала два гранична прелаза био би заокруживање косовске независности и дефинитивно разграничење са Србијом.

Хрватска

Конфликт у Хрватској настао је када је 18 општина са претежно српским становништвом, од Книна до Вуковара, одбило да призна владу у Загребу која је изборе добила на политици сецесије и народног плебисцита о независности по угледу на западног суседа. Нови Устав избрисао је Србе као конститутивни народ и претворио их у националну мањину, а воља већине била је одвајање од СФРЈ и суверенитет над читавом територијом авнојевске Хрватске.

Нови Устав избрисао је Србе као конститутивни народ и претворио их у националну мањину, а воља већине била је одвајање од СФРЈ и суверенитет над читавом територијом авнојевске Хрватске.

Побуна Срба почела је “балван револуцијом”. Нису признавали никакве одлуке новог хрватског рукаводства И прогласили САО Крајину и САО Славонију, Барању и Западни Срем где закони хрватског Сабора нису важили нити је Загреб имао било каквог утицаја на ове “етницитете”. Мањина се побунила против већине и побуна је веома брзо прешла у оружани сукоб и ескалирала у грађански рат. Једну страну наоружавао је Запад, другу страну матица Србија.

Балван револуција на Северу Косова први је стадијум у отпору Срба као мањине према исхитреним одлукама владе и скупштине већине. Било да се ради о царинском печату или о укидању паралелних структура. Север Косова је нова САО политика у Срба. Страх

да ће и овај “етницитет” проћи као и оне авантуре преко Дунава и Дрине је реалан. Јер ни они из деведесетих нису имали никакву међународну подршку, ма колико били у праву о угроженим правима, о свежим ранама из Другог светског рата, о могућем новом геноциду, тако и овај нови покушај “устанка” има савезника само у Београду.

Исти односи, исти путокази, исте последице.

Ако једна мањина, инструисана од своје матице ради против већине која је добила мандат да управља територијом од оних који управљају светском судбином која има међународну подршку како у Бриселу, тако и у Њујорку, тај отпор не може бити плодоносан нити дугорочан, а може се завршити уклањањем проблема који свима смета.

А то некада значи и протеривањем становништва, какав је био случај са книнском Крајином.

Политика пливања узводно је грешка која може имати несагледиве последице.

А последице ће сносити пре свега људи који живе северно од Ибра. Они ће бити жртве политике како својих локалних вођа који ће у “олујно” време не тракторима већ државним лимузинама бити одвежени на сигурно и наставити своје патриотско месијанство из петособних станова у престоници, тако и партијских калкуланата из Србије који се због својих предизборних мотива неће либити да буду први који ће загудити струне модерних гусала како би први дали тон новом косовском миту.

Та имагинација реалног живота била би анестетик за гладне и бедне српске гласаче који би пристали да од себе направе нове Палестинце и којима би неодговорни лидери пажљиво дозирали Одисејску упорност док своје запаљиве и носталгичне говоре буду завршавали оном плагијатском – догодине у Призрену.

Још једна изгубљена територија, још једна рана, још један пораз.

Србија је заробљена политиком коју је утабала још 2001. године, прво прећуткујући државне проблеме као што су односи са Косовом или Црном Гором, надајући се да ће економски јака и модернизована, умивена и поштована Србија бити у много бољој позицији у следећој деценији када се ови конфликти буду одмрзли, него да још неопорављена од катастрофалних последица Милошевићеве ере улази у решавање тако тешких националних питања.

Ствари су биле зацементиране доношењем митровданског Устава који је на ту политику обавезао сваку будућу власт.

Пут је исти, возило можемо променити, или да смо у радикалским таљигама или демократском поршеу крећемо се давно утабаном стазом која води у амбис. А када будемо падали нећемо кривити ни себе нити превизно средство него сам пут који се тако завршава и путаре који нису саградили окретницу за наше спасење.

Резолуција 1244 полако прелази у заборав, УНМИК је готово заборављена организација јер је главни “играч” на терену Еулекс, а њега у главном чине земље које Косово сматрају државом и које ће благонаклоно гледати на преузимање свих овлаћења од стране младе приштинске “демократије”.

Оно што Америка чини Ираку после свргавања Садамове диктатуре, то ЕУ воли да каже за себе када је Косово у питању – изградња постконфликтног, мултиентичког демократског друштва чија ће обнова бити први спољно- или пак унтрашњо-политички успех ЕУ.

Резолуција 1244 полако прелази у заборав, УНМИК је готово заборављена организација јер је главни “играч” на терену Еулекс, а њега у главном чине земље које Косово сматрају државом и које ће благонаклоно гледати на преузимање свих овлаћења од стране младе приштинске “демократије”.

Спремање косовског друштва за будуће чланство у ЕУ је вишедеценијски подухват, али у тај процес Србију нико неће пустити да се умеша, осим политичког утицаја на своју сународнике да не ометају европску будућност бивших “герилаца”.

Питање је да ли Србија има избора? Постоји ли политичка снага у Србији која би пре или после избора направила салто мортале односу према Косову, а да није маргинализовани ЛДП?

Засад постаје само две струје.

Једна која би зарад евроинтеграција седела за преговарачким столом макар и сама, све док се не завијори нова застава на Ист Риверу. У ту подгрупу спада и она која нема храбрости да се одрекне једног од два сина, па свој родитељски кукавичлук и неодговорност жели да замени референдумским одговором народа.

Друга група овај крах вратоломне клацкалице и Косово и ЕУ види као прилику да Србима разбије илузију о равноправности у европској породици и окрене их ка Истоку, где их, наравно не чека ништа, али ће бити довољно, како за њих, тако и за њихове кремаљске менторе, да се Западу окрене леђа.

Привремено решење биће у новим преговорима, али са различитих позиција. Приштина је показала зубе, али Срби са Севера су били довољно чврсти да први залогај Тачијевих незаситих чељусти пропадне.

Оно на шта међународна заједница реагује и што светској јавности не може да прође неопажено јесте српски облик “арапске” улице. Као и преговори и то је привремено решење и тиме може само још мало да се добије на времену, али је маневарског простора све мање и мање.

Попут Додиковог референдума и збијања редова против босанског “унијаћења” тако је и српско јединство против албанских специјалаца корак у добром правцу само ако се има оствариво излазно решење.

Крик народног незадовољства не треба да буде упућен Београду јер одатле рука спаса

не може да дође, већ према Њујорку и Бриселу који су пре свега одговорни како за безбедност, тако и за међунационалне односе на Косову.

Јер на крају они су ти који могу да натерају албанске прваке на уступке, било да признају лидере које су Срби на “својим” изборима изабрали, било да тема разговора буде аутономија за Север.

Али, док је Додик изборио признање међународне заједнице за своје напоре у виду посете Кетрин Ештон Бањалуци, Срби са севера су погледе упрли у матицу очекујући помоћ и надајући се да неће бити продати за неке нове европске шаргарепе. Тако да и превелика очекивања преосталих Срба ће највероватније бити изневерена како од српске тако и од европске престонице.

Ако Србија настави са својом уставобранитељском позицијом мора да буде спремна да ће се Косово претворити у Кипар где Север признаје само једна страна, она која гура клипове у точак косовким евроинтеграцијама јер се својих одавно одрекла и која у најбоље случају може да краткорочно да одржи статус кво али снага за то пливање узводно биће исцрпљена а оба дављеника неће имати ко да спашава.

А река ће и даље наставити да тече. Са нама или без нас.